

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim vještacima

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenjem Zakona o sudskim vještacima 2004. godine, kao lex specialis, napravljen je korak ka efikasnijem i kvalitetnijem radu sudskih vještaka u postupcima pred državnim organima, obzirom da su dotadašnju pravnu osnovu uređenja i organizovanja ove oblasti činile norme Zakona o krivičnom postupku, Zakona o parničnom postupku, Zakona o upravnom postupku i Sudskog poslovnika. Imajući u vidu značaj vještaka u sudskom postupku, odnosno potrebu za njihovim stručnim znanjem, sa kojim sud ne raspolaže, radi utvrđivanja ili radi ocjene neke važne činjenice, bilo je potrebno otkloniti nedostatke i probleme u praksi koji su se javili tokom dosadašnje primjene Zakona o sudskim vještacima. U dosadašnjoj praksi uočeni su određeni nedostaci i problemi vezani za rad sudskih vještaka, što se može pripisati činjenici da se kod sudova i drugih organa sve više javljaju kompleksni predmeti čije rješavanje zahtjeva specijalistička znanja i vještine posebnih stručnjaka za razne oblasti, bez kojih u postupku ne mogu biti donijete odluke koje odgovaraju duhu i cilju zakona.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Kao cilj izmjene postojećeg Zakona o sudskim vještacima doći će se do kvalitetnije i brže izrade nalaza vještaka, efektivnije kontrole rada vještaka i efikasnije mjere za pokretanje postupka njihove odgovornosti što u krajnjem doprinosi efikasnijem radu pravosudnih i drugih organa pred kojima se vodi postupak koji iziskuje potrebu za agnažovanjem vještaka određene struke.

Izmjene i dopune Zakona o sudskim vještacima predviđene su kao jedna od smjernica u Strategiji reforme pravosuđa 2014-2018

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Pitanja koja su se pokrenula tokom dugogodišnje primjene Zakona o sudskim vještacima posebno se tiču uslova za vršenje vještačenja i postupak postavljenja i razrješenja sudskih vještaka. Iako su prilikom donošenja zakona postavljeni visoki kriterijumi, kako u pogledu školske spreme, tako i u pogledu radnog iskustva, praksa je pokazala da je potrebno postaviti i precizirati uslove koje se odnose na stručno znanje i praktična iskustava u struci, odnosno na provjeru i dokazivanje istih, čime će se obezbjediti postavljenje najstručnijih lica za obavljanje poslova vještačenja iz određene oblasti. Još jedan razlog za izmjenu Zakona o sudskim vještacima jeste osnaživanje normi koje se odnose na postupak razrješenja sudskih vještaka, a sa ciljem efektivnije kontrole rada vještaka i efikasnije mjere za pokretanje postupka njihove odgovornosti. Pored ovoga, ovim predlogom je izmijenjen osnov za obračun nagrade za rad vještaka, s

obzirom da je došlo do promjene propisa iz oblasti rada koji više ne poznaju kategoriju minimalne cijene rada.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Usvajanjem izmjenama i dopuna Zakona o sudskim vještacima će se ispuniti strateška iz Strategije reforme pravosuđa 2014-2018, odnosno mjere koje su propisane Akcionim planom za implementaciju navedene strategije, za period 2014-2016.

Propisana rješenja će uticati na sudske vještace odn. rad sudskih vještaka, kao i na efikasnost rada pravosudnih i drugih organa.

Ovim propisom se ne zalazi ni u dio administrativnih opterećenja ni biznis barijera

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u budžetu Crne Gore. Predlogom zakona izmijenjen je član 15 na način da su troškovi provjere stručnog znanja i praktičnih iskustava određeni u iznosu od 90% prosječne zarade u prvom mjesecu kalendarske godine u kojoj se vrši provjera. Takođe, stavom 3 i 4 člana 15 propisuje se da predsjednik Vrhovnog suda na predlog Komisije za postavljenje i razrješenje vještaka odlučuje o načinu raspolaganja sredstvima uplaćenim u svrhu provjere, kao i da Komisiji i stručnom timu koji vrši provjeru iskustva za određenu oblast vještačenja za lica koja se prvi put postavljaju za vještaka pripada naknada za rad Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Propisom nije propisana priprema i usvajanje podzakonskih akata.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu predloga zakona u čijem sastavu su bili Ministarstvo pravde, suda i Uprave policije. U izadi Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim vještacima nije korišćena eksterna ekspertska podrška

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema prepreka za implementaciju ovog propisa. Sud je dužan da prati rad vještaka i da vodi evidenciju o obavljenim vještačenjima i isplaćenim nagradama za svako lice posebno. Na sjednicama sudija u prvostepenim sudovima najmanje jednom godišnje razmatraju se pitanja od značaja za sud koja se odnose na rad vještaka. Na osnovu zaključaka sjednice sudija, predsjednik suda može utvrditi potrebu za povećanjem broja vještaka za određenu oblast ili podnijeti predlog za razrješenje vještaka. Takođe, u skladu sa obavezom propisanom Akcionim planom za implementaciju navedene Strategije reforme pravosuđa, za period 2014-2016., nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim vještacima, Udruženje sudskih vještaka će izraditi analizu potreba za edukacijama sudskih vještaka odnosno plan njihove edukacije, na osnovu koga će se vršiti edukacija odnosno obuka.

Podgorica, 3. avgust 2015. godine